

A MILLENNIUM ÉVE

AZ ARACSI KŐ

Az első emberi alakos domborművek egyike. „Stólás, áldó papot ábrázol, alatta szalagfonattal elválasztva süveges fej töredéke látható. Az alak mellett üres helyen később bevéselt, kezdetleges írású átokfelirat olvasható, amely az emlék megrontóját fenyegette. (Ez azonban nem akadályozta meg, hogy később lapjával lefelé fordítva, az aracsi kolostor udvarát kövezzék ki vele.) Lényegében társtalan, mint minden kezdeti alkotás, és korának meghatározásához nem annyira fő nézete, mint inkább az oldalára faragott domborművek nyújthatnak segítséget. Zsupfedelű falusi templom, szalagfonatba foglalt kiterjesztett szárnyú sas, főként azonban egy felszerszámozott ló érdemel figyelmet, melynek párdarabja . . . a bodrogmonostorszegi faragványok között fordul elő. Ezeknek a korát és ezzel az aracsi emlékkövet is a honfoglalás kori palmettadísz teszi a XI. századra” (Dercsényi Dezső). A kő feliratának magyar nyelvű fordítása: „Akik e betűcskétet / olvassák, / A mindenható Istent / kérjék.”